

La despesa cultural municipal (2012-2015)

Publicat per [Interacció](#) [1] el 24/02/2017 - 14:32 | Última modificació: 06/07/2026 - 14:59

Els primers signes de recuperació de la despesa cultural municipal no indiquen un canvi de cicle consolidat, sinó una sortida lenta d'un període de retallades profundes. Les dades entre 2012 i 2015 permeten veure amb precisió aquest punt d'inflexió.

L'anàlisi de la despesa municipal en cultura a la província de Barcelona entre 2012 i 2015 situa aquests anys en un moment de transició. Són els darrers anys de la crisi i els primers d'una recuperació encara incipient, que es reflecteix en un creixement moderat però sostingut dels pressupostos culturals .

Després de cinc anys consecutius de caiguda, la despesa en cultura torna a créixer a partir de 2013. L'any 2015 els municipis analitzats destinen 205 milions d'euros, amb un increment acumulat del 16% respecte al 2013 . Aquesta evolució trenca la tendència negativa, però no reverteix la magnitud de la retallada anterior. Les xifres continuen molt per sota dels nivells assolits abans de la crisi, quan la inversió superava els 460 milions d'euros.

Aquesta distància no és només quantitativa. També afecta el pes de la cultura dins el conjunt de la despesa municipal. Si abans de la crisi els ajuntaments hi destinaven entre el 9% i el 10% del pressupost, en el període analitzat aquesta proporció se situa al voltant del 5% . La cultura experimenta, per tant, una doble reducció: en termes absoluts i en termes relatius. No només es gasta menys, sinó que ocupa una posició més baixa dins les prioritats públiques.

La despesa per habitant confirma aquesta lectura. Tot i que augmenta fins als 52 euros el 2015, es manté molt lluny dels més de 120 euros registrats el 2008 i 2009. Fins i tot en comparació amb els inicis del segle, els valors actuals resulten baixos si es té en compte la pèrdua de poder adquisitiu.

El comportament per trams de població introdueix un patró recurrent. Els municipis més petits presenten una despesa per habitant més elevada, amb xifres que doblen les dels municipis grans. Aquesta diferència apunta a una major intensitat relativa de la despesa en entorns petits, tot i que no implica necessàriament més capacitat estructural ni més recursos totals.

Pel que fa a la composició del pressupost, la crisi ha deixat una empremta clara. Les partides de personal i de béns i serveis concentren entre el 65% i el 70% de la despesa cultural, consolidant-se com a eixos centrals del sistema. En canvi, la inversió en infraestructures ha caigut de manera molt acusada des de 2008 i es manté en nivells baixos. Aquest desplaçament indica un model menys orientat a la construcció d'equipaments i més centrat en el manteniment i la programació.

També les transferències a entitats reflecteixen l'impacte de la crisi. Tot i una lleu recuperació el 2015, acumulen una reducció molt significativa respecte als anys anteriors, fet que pot afectar la capacitat del teixit associatiu per sostenir activitat cultural.

El conjunt de l'informe dibuixa una recuperació que no restitueix l'escenari anterior, sinó que apunta cap a una nova estabilitat. La cultura torna a créixer, però des d'un nivell més baix i amb una estructura de despesa diferent. La qüestió que queda oberta no és tant si continuarà creixent, sinó si recuperarà el pes que havia tingut dins les polítiques municipals o si es consolidarà aquest nou equilibri més limitat.

Referència

Centre d'Estudis i Recursos Culturals. (2017). *La despesa municipal en cultura. Anàlisi de la despesa executada en cultura dels ajuntaments de la demarcació de Barcelona en el període 2012-2015*. Diputació de Barcelona.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: finançament de la cultura

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial.

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/despesa-municipis-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/la_despesa_municipal_en_cultura_2017.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6977>